

Forhold at gøre, at vor Stilling herved ikke kan dikteres af politiske Grunde, og saa samtidig hermed at fastholde sin hidtidige politiske Holdning over for Kongehuset ved Nytaar og ved den 8de April. For øvrigt skal jeg dog bemærke, da jeg har Ordet, at jeg er glad ved en Bemærkning, der er falsden. Jeg henvendte mig nemlig ved Finanslovens første Behandling til det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgtres (Vojzen) og spurgte, hvorvidt han troede, at der ud af denne Finanslovsbehandling vilde komme en ordinær Finansloov. Jeg bemærkede, at det havde Interesse for det Standpunkt, jeg indtog i politisk Henseende, men det ærede Medlem værdigede mig intet Svar. Nu har den ærede Ordfører for Flerpartiet i Dag erklæret som sin Opfattelse, at der sandsynligvis ingen Finansloov kom. Denne Udtalelse har jeg noteret mig, og det er mig for saa vidt en Glæde, at den er kommen frem. Men altsaa, det som jeg særlig har bedt om Ordet for, det er for at saa Forstællen at se mellem det upolitiske i denne Bevilling og i Tingets Holdning i øvrigt ved Nytaarstid og omfring ved den 8de April.

Clausen: Jeg vil kun gøre den korte Bemærkning, at naar jeg for sagde, at hvis denne Bevilling var forlangt givet for tre Aar siden, saa var der ikke en eneste, som ikke vilde være gaaet med paa den, kan det være, at jeg sagde vel meget, for jeg huskede ganske vist ikke paa det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgtres og hans Meningsfæller, der mente, at man var stærkest, naar man stadig var paa tværs af Tingets Flerpart. Men det skal jeg ikke opholde mig ved. Jeg finder ikke, at der kan drages en tilstrækkelig Sammenligning mellem en 70 Aars Fødselsdag — og hvorfor saa ikke ogsaa en 69 Aars, jeg ser ikke, at en 70 Aars Fødselsdag er mere vigtig end en 69 Aars — og saa det, der her foreligger. Men hvad jeg kan se er, at de Herrer i Stedet for at markere en politisk Opposition mod det ansvarlige Ministerium og et Regeringsstykket, som vi alle ville være imod, nu ville til at markere en personlig Opposition imod Hans Majestæt Kongen. Det er det, som jeg sagde og siger til de Herrer, er uflogt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg tager ikke Ordet for at forlænge Forhandlingen, men kun for at gøre det ærede Medlem for Københavns Amts 4de Valgtres (Hørup) opmærksom paa et Par Punkter med Hensyn til Almanakspørgsmaalet, som jeg forventer,

at det ærede Medlem vil vedblive at gøre til Genstand for Granfning, i det Haab, at han ved sin videre Dvervejelse vil finde, at man maa tillægge dem en Betydning, som han i sine Udtalelser vistnok har overset. Det ene er det, at efter den gældende Ret har Universitetet, det vil sige Staten, forbeholdt sig Eneretten til at udgive Almanakker her i Riget, altsaa ingen anden har Ret til at udgive Almanakker her i Riget end Staten. Saa har der senere udviklet sig det, at man gav en Koncession, hvorved man tillod andre, som ønskede det, at udgive Almanakker her i Riget mod en Betaling, som stadesløsholdt Staten eller Universitetet for det Tab, det derved kunde lide. Men at man ved Spørgsmaalet om en saadan Koncession selvfølgelig ogsaa tager Hensyn til, hvem det er, man giver Koncessionen, maa vel betragtes som en Ting, der slet ikke kunde undlades. Jeg vil sige, og dertil sigtede mine tidligere Bemærkninger, som det ærede Medlem anførte, at det dog vel var en given Ting for enhver aldeles uden Hensyn til Partianskuelse, at man ikke vilde give denne Tilladelse, denne Koncession, f. Eks. til et Skrift, hvis Tekst var landforræderisk. Derved sigtede jeg til saadanne Ting, som vare imod Statens almindelige Formaal, dens Eksistens, Irreligiositet eller lign. som nu Staten og alle efter Grundloven maa tage Hensyn til. En anden Bemærkning, jeg gør, er, at det ærede Medlem havde Uret i at sammenblande dette af mig udtalte Synspunkt med den Afgørelse, der har fundet Sted med Hensyn til Venstres Almanak. Det hviler paa en ganske anden Grundsaetning, en Grundsaetning, som slet ikke staa i Forbindelse med det, at man skulde betragte Oppositionen som værende imod Staten, som det ærede Medlem vilde lægge dert. Nej, det var en meget mere uskyldig Betragtning, som den Gang ledede Konfistories eller Almanakudvalgets Indstilling. Det var det, at politisk eller agitatorisk Almanakindhold vilde man ikke støtte, og det var en Betragtning, som efter hele Begrundelsen, som De ville kunne finde trykt, vil gælde akkurat lige saa godt for Højre som for Venstre. Det var og er nemlig en Tradition, at disse Bevillinger kun bleve givne til Almanakker, som indeholdt, hvad jeg vil kalde uskyldig Lektüre, og uden at ville kaste mindste Skygge paa Partiorganisationen, saa laa dette dog uden for det Formaal, man havde med Almanakudgivelsen fra Venstres Partiorganisation, men det hænger slet ikke sammen med den Betragtning, jeg for omtalte. Naar man endelig retter det Spørgsmaal til mig, om der er noget